

การนำเสนอข่าวและภาพข่าว"หน้าหนึ่ง"
ของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยก่อนและหลังยกเลิก ปร.42

นางสาวมณฑก พัฒนพงศ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการหนังสือพิมพ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-676-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1694248X

THE PRESENTATION OF FRONT-PAGE NEWS AND PICTURE NEWS
OF THAI DAILY NEWSPAPERS BEFORE AND AFTER THE REVOCATION
OF THE 42nd DECREE ARTICLE

Miss Monchanok Pattanapong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Journalism
Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-676-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การนำเสนอข่าวและภาพข่าว " หน้าหนึ่ง " ของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยก่อนและหลังยกเลิก พร.42

โดย

นางสาว มนชนก พัฒนพงศ์

ภาควิชา

การหนังสือพิมพ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.เสถียร เชยประทีป

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตศึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชัยรักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ นันทริกา คุ่มไพโรจน์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสถียร เชยประทีป)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ รติลักษณ์ แสงอุไร)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

มณฑก พัฒนพงศ์ : การนำเสนอข่าวและภาพข่าว "หน้าหนึ่ง" ของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยก่อนและหลังยกเลิก พร.42 (THE PRESENTATION OF FRONT-PAGE NEWS AND PICTURE NEWS OF THAI DAILY NEWSPAPERS BEFORE AND AFTER THE REVOCATION OF DECREE 42) อ.ที่ปรึกษา รศ.ดร.เสถียร เขยประทับ, 95 หน้า. ISBN 974-584-676-7

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบแนวทางการนำเสนอข่าว และภาพข่าว "หน้าหนึ่ง" ของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเชิงปริมาณ (ไทยรัฐ, เคลลีนิวส์) หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเชิงคุณภาพ (คุณภาพทั้งปริมาณ (แนวหน้า, บ้านเมือง) และหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเชิงคุณภาพ (มติชน, สยามรัฐ) ในช่วงก่อนและหลังยกเลิก พร.42 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา และ สอบถามความคิดเห็นของบรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง

ผลการวิจัยพบว่า การนำเสนอข่าวและภาพข่าว "หน้าหนึ่ง" ของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ทั้ง 3 ประเภท ในช่วงก่อนและหลังยกเลิก พร.42 ส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกัน ทำให้สมมุติฐานที่ตั้งขึ้นจากคำกล่าวอ้างของนักหนังสือพิมพ์ ที่มีจะระบุว่า พร.42 เป็นกฎหมายเผด็จการ เป็นอุปสรรคต่อการนำเสนอข่าวสาร เป็นการปิดกั้นประชาชนในการรับรู้ข่าวสาร ไม่ได้รับการสนองตอบ

ทั้งนี้ เพราะในทางปฏิบัติจริง ๆ แล้ว บรรณาธิการ หรือ หัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง ซึ่งมีหน้าที่ในการคัดเลือกข่าว ระบุว่า ในการคัดเลือกข่าวไม่เคยคำนึงถึง พร.42 แต่จะยึดหลักที่จะนำเสนอข่าวที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยการเสนอข่าวที่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ไม่เอนเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และ ไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

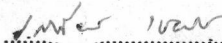
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....การหนังสือพิมพ์.....

สาขาวิชา.....การหนังสือพิมพ์.....

ปีการศึกษา.....2536.....

ลายมือชื่อนิสิต..........

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..........

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C250030 : MAJOR JOURNALISM
KEY WORD: PRESENTATION/NEWS/PICTURE NEWS/REVOICATION OF DECREE 42

MONCHANOK PATTANAPONG : THE PRESENTATION OF FRONT-PAGE NEWS AND PICTURE NEWS OF THAI DAILY NEWSPAPERS BEFORE AND AFTER THE REVOCATION OF DECREE 42. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SATIEN CHEYPRABUT, Ph.D., 95 PP. ISBN 974-584-676-7

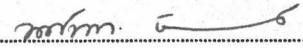
The purpose of this study was to compare the presentation of front-page news and picture news of the quantity newspapers (Thairath, Daily News), semi-quantity and semi-quality newspapers (Naewna, Banmuang), and quality ones (Matichon, Siamrath) before and after the lifting of Decree 42. The study was conducted by means of content analysis and questionnaires completed by editors and heads of front-page news section.

The finding revealed that the presentation of front-page news and picture news of all those 3 types of Thai daily newspapers before and after the revocation of Decree 42 mostly showed no significant difference among them. This lead to the rejection of the research hypotheses based upon the journalists' claim that Decree 42 was a dictatorial code depriving the press of its freedom and restricting the public right of access to information.

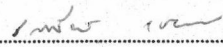
According to the editors and heads of front-page news section, they, regardless of Decree 42, selected the news stories on the basis of truth and neutrality without violating individual rights.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... การหนังสือพิมพ์.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา..... การหนังสือพิมพ์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2536.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลง ได้ด้วยดีก็ด้วยความกรุณา และ ความช่วยเหลืออนุเคราะห์อย่างดียิ่ง จากผู้มีพระคุณหลายท่านผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.เสถียร เขยประทับ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ รวมทั้ง คอยช่วยกระตุ้นเตือนให้ผู้วิจัยไม่ละเลย การทำวิทยานิพนธ์ จึงทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ นันทริกา คุ่มไพโรจน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ รจิตลักษณ์ แสงอุไร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณเพื่อนทุกคนที่เป็นห่วง และให้กำลังใจ ตลอดจนช่วยงานต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

มนชนก พัฒนพงศ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ 1	
1. บทนำ	1
เหตุผลนำวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมุติฐานการวิจัย	8
ขอบเขตการวิจัย	9
นิยามศัพท์	10
บทที่ 2	
2. แนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์	13
แนวคิดเกี่ยวกับข่าว	20
แนวคิดเกี่ยวกับภาพข่าว	21
แนวคิดเกี่ยวกับหน้าหนึ่ง	25
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหา	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3	
3. ระเบียบวิธีวิจัย	31
การวิเคราะห์เนื้อหา	31
วิธีวิเคราะห์เนื้อหา	32
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้	33
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	36
การทดสอบความคิดเห็น	37
เครื่องมือที่ใช้	37
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41

บทที่

4. ผลการวิจัย	42
ส่วนที่ 1 การเสนอข่าว ภาพข่าว และ พาดหัวข่าวของหนังสือ- พิมพ์รายวันภาษาไทย	42
ผลการแจกแจงด้านจำนวนและเนื้อที่ข่าวตามเนื้อหาของข่าว ..	42
ผลการแจกแจงด้านจำนวนและเนื้อที่ภาพข่าวตามเนื้อหาของ ภาพข่าว	49
ผลการแจกแจงด้านจำนวนพาดหัวข่าวตามลักษณะภาษาที่ใช้ ...	55
ผลการทดสอบสมมติฐาน	61
ส่วนที่ 2 แบบสอบถาม ถามความคิดเห็นบรรณาธิการ หรือ หัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง	74
ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปร.42	74

บทที่

5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	84
สรุปผลการวิจัย	84
อภิปรายผลการวิจัย	87
ข้อเสนอแนะ	89
ข้อสังเกต	90
บรรณานุกรม	92
ประวัติผู้วิจัย	95

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1.	แสดงจำนวนและพื้นที่ข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	43
2.	แสดงจำนวนและพื้นที่ข่าวของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์.....	44
3.	แสดงจำนวนและพื้นที่ข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน.....	45
4.	แสดงจำนวนและพื้นที่ข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ.....	46
5.	แสดงจำนวนและพื้นที่ข่าวของหนังสือพิมพ์แนวหน้า.....	47
6.	แสดงจำนวนและพื้นที่ข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง.....	48
7.	แสดงจำนวนและพื้นที่ข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	49
8.	แสดงจำนวนและพื้นที่ภาพข่าวของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์.....	50
9.	แสดงจำนวนและพื้นที่ภาพข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน.....	51
10.	แสดงจำนวนและพื้นที่ภาพข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ.....	52
11.	แสดงจำนวนและพื้นที่ภาพข่าวของหนังสือพิมพ์แนวหน้า.....	53
12.	แสดงจำนวนและพื้นที่ภาพข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมือง.....	54
13.	แสดงจำนวนพาดหัวข่าวตามลักษณะของภาษาที่ใช้ของ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	55
14.	แสดงจำนวนพาดหัวข่าวตามลักษณะของภาษาที่ใช้ของ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์.....	56
15.	แสดงจำนวนพาดหัวข่าวตามลักษณะของภาษาที่ใช้ของ หนังสือพิมพ์มติชน.....	57
16.	แสดงจำนวนพาดหัวข่าวตามลักษณะของภาษาที่ใช้ของ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ.....	58
17.	แสดงจำนวนพาดหัวข่าวตามลักษณะของภาษาที่ใช้ของ หนังสือพิมพ์แนวหน้า.....	59
18.	แสดงจำนวนพาดหัวข่าวตามลักษณะของภาษาที่ใช้ของ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง.....	60

